

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH

Kierunek studiów:	Bezpieczeństwo wewnętrzne							
Poziom studiów:	drugiego stopnia							
Profil studiów:	Praktyczny							
Forma studiów:	Stacjonarne/niestacjonarne							
Nazwa modułu:	Militarne i pozamilitarne zagrożenia państwa							
Rodzaj modułu:	Obowiązkowy							
Język wykładowy:	Język polski*							
Rok studiów:	I	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:						
Semestr:	II	Wykład	Warsztaty	Ćwiczenia	Seminarium	Praktyki zawodowe	**	**
Liczba punktów ECTS ogółem:	3	20/12	24/14	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:	Egzamin							
Wymagania wstępne:	Wiedza z zakresu studiów pierwszego stopnia w zakresie nauk społecznych							

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: wyposażenie studenta w odpowiednią aparaturę pojęciową adekwatną do wybranych teorii badania bezpieczeństwa pozamilitarnego oraz zapoznanie z naukowymi metodami poszukiwania i przetwarzania informacji w celu analizowania zjawisk w sferze bezpieczeństwa – kształtowania sektorowych strategii tego bezpieczeństwa;

Cel 2: zapoznanie studentów z istotą współczesnego bezpieczeństwa;

Cel 3: przedstawienie istoty bezpieczeństwa pozamilitarnego w aktualnych uwarunkowaniach politycznych, militarnych, ekonomicznych i kulturowych; omówienie systemu służb istotnych w polityce bezpieczeństwa państwa;

Cel 4: przedstawienie wiedzy na temat uwarunkowań historycznych współczesnej architektury bezpieczeństwa pozamilitarnego w Unii Europejskiej;

Cel 5: wskazanie podstawy integracji europejskiej w zakresie polityki bezpieczeństwa, scharakteryzowanie instytucji bezpieczeństwa i procesy decyzyjne podejmowane w krajach Wspólnoty Europejskiej i cywilizacji zachodniej.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW

Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji
wiedzy:			
W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu - rodzaje i źródła zagrożeń militarnych i pozamilitarnych bezpieczeństwa państwa i procesy warunkujące pojawienie się, narastanie, rozprzestrzenianie, rozpoznanie i eliminację rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń oraz zastosowanie praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej	K_W05	Egzamin, Przygotowanie prezentacji (projektu), Obserwacja i ocena postaw studenta
umiejętności:			
U01	potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk w obszarze bezpieczeństwa, w tym w ujęciu militarnych i pozamilitarnych zagrożeń państwa, oraz potrafi formułować własne opinie	K_U01	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta
U02	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, wykorzystując metody i narzędzia, do krytycznej analizy systemu organizacji, funkcjonowania i działalności państwa w obszarze jego militarnych i pozamilitarnych zagrożeń oraz formułować własne opinie a także zastosować praktyczne umiejętności w	K_U02	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i

	działalności zawodowej		ocena postaw studenta
U03	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania i rozwiązywania złożonych problemów przeciwstawiania się zagrożeniom militarnym i pozamilitarnym państwa, przy wykorzystaniu wojskowych i cywilnych zasobów państwa, zorganizowanych w system obronności, a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej	K_U03	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta
U04	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, dostępne środki, narzędzia i metody do monitorowania, przewidywania, zapobiegania i reagowania na militarne i pozamilitarne zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz badania i gromadzenie wiedzy na temat militarnych i pozamilitarnych zagrożeń, a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej	K_U04	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta
U05	potrafi samodzielnie planować własne uczenie się, organizować swoją pracę, rozwiązywać problemy, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje na temat militarnych i pozamilitarnych zagrożeń państw z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych, a także zastosować praktyczne nabyte umiejętności do tworzenia, rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu mogących występować zagrożeń, zwłaszcza pozamilitarnych	K_U08	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta
U06	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę na temat militarnych i pozamilitarnych zagrożeń państwa do właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji oraz komunikowania się na tematy specjalistyczne z odbiorcami i prowadzenia debaty, a także zastosować praktyczne umiejętności w działalności zawodowej	K_U09	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta

kompetencji społecznych:

K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu militarnych i pozamilitarnych zagrożeń państwa	K_K01	Egzamin, Przygotowanie prezentacji, Obserwacja i ocena postaw studenta
-----	--	-------	--

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S/N
W1	Zajęcia wprowadzające do problematyki przedmiotu. Omówienie karty przedmiotu, oczekiwań w stosunku do rygoru dydaktycznego oraz poziomu wiedzy. Podstawowe pojęcia związane z militarnymi i pozamilitarnymi zagrożeniami państwa.	2/2
W2	Zagrożenia BP w świetle fal cywilizacyjnych. Zagrożenia pozamilitarne dla bezpieczeństwa Europy Zachodniej. Zagrożenia quasi-militarne dla bezpieczeństwa militarnego Europy Zachodniej.	2/1
W3	Kryzys demokracji i jego konsekwencje. Autokracja, racja stanu, a zagrożenia bezpieczeństwa państwa i jednostki. Cynizm kardynalne, a bezpieczeństwo państwa i obywateli.	2/1
W4	Wybrane zagrożenia bezpieczeństwa państwa o charakterze wewnętrznym. Bezpieczeństwo społeczne w Polsce w kontekście globalizacji. (bezrobocie, ubóstwo, edukacja, korupcja, demografia). Społeczne skutki procesów współczesnej gospodarki rynkowej. Wyzwania bezpieczeństwa państwa w zakresie społecznym. Charakter i dynamika zjawisk i procesów politycznych zagrażających stabilności wewnętrznej państwa.	4/2
W5	Polityka bezpieczeństwa Polski w świetle zagrożeń militarnych. Militarne aspekty pierwszego dwudziestolecia XXI wieku.	2/1
W6	Wojna informacyjna i cyberterrorizm. Pojęcie i rodzaje cyberprzemocy. Korzystanie z internetu przez młodzież w Polsce i na świecie. Zasadnicze wektory ataków i zagrożenia w cyberprzestrzeni. Konsekwencje cyberprzemocy.	4/2
W7	Stany nadzwyczajne w Konstytucji RP w kontekście zagrożeń bezpieczeństwa państwa.	2/1
W8	Edukacja dla bezpieczeństwa wobec wybranych współczesnych wyzwań i zagrożeń.	2/2
Warsztat		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S/N
WT1	Pojęcie zagrożeń, ich przyczyny i podział oraz katalog pozamilitarnych zagrożeń państwa tworzony w oparciu o kryterium występowania, prawdopodobieństwa wystąpienia oraz	2/2

	skale powodowanych skutków.	
WT2	Zagrożenia bezpieczeństwa ustrojowego państwa wynikające z naruszenia stabilności politycznej przez partie polityczne, organy władzy, grupy interesów, ekstremistyczne oraz ruchy społeczno-polityczne i mniejszości narodowe.	2/1
WT3	Problem ochrony podstawowych praw i wolności a kwestia bezpieczeństwa wewnętrznego.	2/1
WT4	Bezpieczeństwo gospodarcze i jego zagrożenia oraz aktualne i potencjalne skutki tych zagrożeń.	2/1
WT5	Zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego jako problem polityczno-ekonomiczny.	2/1
WT6	Zagrożenia ekologiczne i ich znaczenie.	2/1
WT7	Płaszczyzna kulturowa jako obszar zagrożenia państwa.	2/1
WT8	Zagrożenia społeczne i ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa oraz problemy demograficzne jako źródło zagrożenia.	2/1
WT9	Zagrożenia naturalne i techniczne – wymiar aktualny i potencjalny.	2/1
WT10	Kwestia przestępczości zorganizowanej i korupcji a bezpieczeństwo państwa.	2/1
WT11	Terroryzm jako zagrożenie państwa.	2/1
WT12	Kwestia zdrowotności społeczeństwa oraz zagrożenia epidemiczne ludzi i zwierząt.	2/2

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

- 1. Metody kształcenia:** np. wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, opowiadanie, opis, metoda problemowa, burza mózgów, ćwiczeniowa, dyskusja.
- 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:** np. prezentacje multimedialne, film, fotografie, teksty źródłowe, dokumenty, mapy, internet, rzutniki multimedialne.

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

Forma zaliczenia modułu.

Kryteria oceny formującej*:

1. Egzamin ustny – kryteria oceny:

- **5,0 (bardzo dobry)** – skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; wnikliwe omówienie zagadnienia; brak błędów językowych; brak błędów w kompozycji;
- **4,5 (dobry plus)** – skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; pełne omówienie zagadnienia; brak błędów językowych; brak błędów w kompozycji;
- **4,0 (dobry)** – skomponowanie i artykulacja samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o pełnym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; pełne omówienie zagadnienia; drobne błędy językowe; drobne błędy w kompozycji;
- **3,5 (dostateczny plus)** – podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; całościowe, choć powierzchowne omówienie zagadnienia; drobne błędy językowe; drobne błędy w kompozycji;
- **3,0 (dostateczny)** – podjęcie próby skomponowania i artykulacji samodzielnej wypowiedzi na zadany temat w sposób świadczący o co najmniej częściowym zrozumieniu pytania i znajomości tematu; częściowe omówienie zagadnienia; drobne błędy językowe; drobne błędy w kompozycji;
- **2,0 (niedostateczny)** – niespełnienie kryteriów właściwych dla oceny: dostateczny (3,0).

2. Egzamin z wykorzystaniem platformy GSuite(pisemny):

- **5,0 (bardzo dobry)** – uzyskanie 91% - 100% poprawnych odpowiedzi;
- **4,5 (dobry plus)** – uzyskanie 81% - 90% poprawnych odpowiedzi;
- **4,0 (dobry)** – uzyskanie 71% - 80% poprawnych odpowiedzi;
- **3,5 (dostateczny plus)** – uzyskanie 61% - 70% poprawnych odpowiedzi;
- **3,0 (dostateczny)** – uzyskanie 51% - 60% poprawnych odpowiedzi;
- **2,0 (niedostateczny)** – niespełnienie kryteriów właściwych dla oceny: dostateczny (3,0). Uzyskanie poniżej 51% poprawnych odpowiedzi.

Egzamin w formie testu na platformie GSuite jest realizowany w przypadku kształcenia online.

3. Przygotowanie prezentacji/projektu – kryteria oceny za treści realizowane przez studentów podczas warsztatów:

- **5,0 (bardzo dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań;
- **4,5 (dobry plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania;
- **4,0 (dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum, prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i

syntezy treści źródłowych;

- **3,5 (dostateczny plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej;
- **3,0 (dostateczny)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji.

4. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach warsztatów,
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie wykładów i warsztatów,
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria ocenypodsumowującej

1. średnia ocen formujących

Ocena podsumowująca:

- średnia ocen uzyskanych z: zaliczenia na ocenę z treści realizowane w ramach wykładów oraz za otrzymaną ocenę z warsztatów.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	44/26
Udział w wykładach	20/12
Udział w ćwiczeniach, warsztatach	24/14
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	31/49
Przygotowanie do warsztatów	13/23
Przygotowanie do egzaminu	10/16
Kwerenda internetowa	4/6
Opracowanie prezentacji multimedialnej	4/4
Łączna liczba godzin	75/75
Punkty ECTS za moduł	3

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2020.
2. W. Kitler, M. Czuryk, M. Karpiuk (red.), Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP: część ogólna, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2013.
3. A. Chabasińska, Z. Czachór, (red.), Bezpieczeństwo narodowe Polski: zagrożenia i determinanty zmian, Wyd. Difin, Warszawa 2016.
4. A. Żebrowski, Ł. Zweifel, K. Kowalska (red.), Bezpieczeństwo Polski w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Z. Skwarek, R. Kwečka, Bezpieczeństwo niemilitarne Polski w latach 1918-2012. Cz. 1., Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2012.
2. J. Gryz (red.), Bezpieczeństwo państwa: władza, polityka, strategia, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, Warszawa 2013.
3. A. Żebrowski, A. Jaeschke, R. Kłaczyński (red.), Bezpieczeństwo RP: historia, ekonomia, polityka: studia z zakresu bezpieczeństwa państwa, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2013.
4. Z. Ścibiorek, B. Wiśniewski, R. Bolesław Kuc, A. Dawidczyk, Bezpieczeństwo wewnętrzne: podręcznik akademicki, Wydanie 2 uaktualnione, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017.
5. W. Kitler (red.), Obrona cywilna (niemilitarna) w obronie narodowej III RP, AON, Warszawa 2001.
6. Z. Jagiełło Z., Wybrane problemy bezpieczeństwa państw, narodów oraz społeczności lokalnych na początku XXI wieku, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, Wałbrzych 2008.